

РЕШЕНИЕ

№ 21425

гр. София, 28.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 35 състав, в публично заседание на 02.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петър Савчев

при участието на секретаря Богданка Гешева и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **2756** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 204, ал. 2 от АПК по иск за присъждане на обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Ищецът Д. С. Д., ЕГН: [ЕГН], адр. [населено място], [улица] твърди, че на 12.03.2019 г. в 13:00 ч., служител на ответника ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ОХРАНА“ ПРИ МИНИСТРЕСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО, адр. [населено място], [улица], ет. 3 го задържал за времето от 13:00 ч. до 13:20 ч. и го предал на органите на Първо РУ на СДВР, които го задържали и освободили на 13.03.2019 г. в 16:00 ч. Твърди, че с решение № 2467/04.07.2022 г. по а.н.д. № 5863/2022 г. на СРС, 115-ти с-в, оставено в сила с решение № 3856/12.06.2023 г. по адм.д. № 520/2023 г. на АССГ, 15-ти касационен с-в, посочените задържания от органите на ГД „ОХРАНА“ е Първо РУ-СДВР, били отменени като незаконни. Твърди, че от посочените отменени задържания претърпял значителни неимуществени вреди, изразяващи се в разстройство на нервната и храносмилателна система, загуба на сън, изтръпвания и бодежи по тялото, постоянни душевни болки и страдания. Настоящото дело е заведено само за неимуществените вреди, причинени от незаконното му задържане за периода 12.03.2019 г. – 13:00 ч. до 13:20 ч. , от органите на ответната ГД „ОХРАНА“, като се моли присъждане на обезщетение в размер на 5 300 лв. , ведно със законната лихва, считано от 13.03.2019 г. , до окончателното изплащане на сумата. Моли присъждане на деловодни разноски.

Ответникът по иска го оспорва изцяло и моли да бъде отхвърлен. Претендира

деловодни разноски.

Контролиращата страна СГП поддържа становище за неоснователност на иска.

Съдът, като взе предвид твърденията на страните и прецени събраните доказателства, на основание чл. 1, ал. 2 от ЗОДВ във вр. чл. 203, ал. 1 от АПК във вр. чл. 126 и сл. от АПК, приема следното от фактическа и правна страна:

По иска за обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконови нормативни актове. Съгласно ал. 2, исковете се разглеждат по реда на АПК. Съгласно чл. 205, ал. 1 от АПК, искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Следователно, за вредите от отмененото незаконно задържане на ищеца от органи на ГД „ОХРАНА“, то следва да отговаря посочената дирекция към Министерство на правосъдието, която има статут на юридическо лице, срещу която е и предявен искът. Съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Материално-правните предпоставки на тази претенция са незаконен административен акт или действия и/или бездействия на администрацията, както и породени неимуществени или имуществени вреди от него като пряка последица. В конкретния случай, видно от приложените под л.л. №№ 28-32 от делото решение № 2467/04.07.2022 г. по а.н.д. № 5863/2022 г. на СРС, 115-ти с-в, оставено в сила с решение № 3856/12.06.2023 г. по адм.д. № 520/2023 г. на АССГ, 15-ти касационен с-в, на 12.03.2019 г. в 13:00 ч., служител на ответника ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ОХРАНА“ го задържа ищеца в Съдебната палата в [населено място] за времето от 13:00 ч. до 13:20 ч. и го предава на органите на Първо РУ на СДВР, които го задържат и освобождават на 13.03.2019 г. в 13:36 ч. 3. станали в рамките на процедура по принудителното му довеждане пред органите за нуждите на наказателно производство. Видно то цитираните съдебни решения, и двете задържания – както от органите на ответника, така и от органите на МВР, са отменени като незаконосъобразни. С това първата от посочените материално-правни предпоставки се установи –незаконосъобразни действия на администрацията. Ищецът твърди, че от посочените отменени незаконосъобразни действия на администрацията е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в силен стрес – значителни неимуществени вреди, изразяващи се в разстройство на нервната и храносмилателна система, загуба на сън, изтръпвания и бодежи по тялото, постоянни душевни болки и страдания. За установяване на тези факти в откритото съдебно заседание от 02.10.2024 г. се разпита свидетелят С. – дългогодишна позната на ищеца, с който са ги свързвали не само приятелски, но и бизнес-отношения. Свидетелят дава безпротиворечиви и неопровергани показания за силния стрес, изживян от ищеца от отменените действия, довел до твърдяните разстройства на здравето и бита на ищеца. По делото се изслуша и Съдебно – психиатрична експертиза /л.л. №№ 185-190/, като вещото лице изключва ищецът да е получил от задържането си панически страх за живота и здравето си и страх от повторно задържане, както и страх от инсулт, инфаркт или друго заболяване

в по-голяма степен от средно-статистическото. Това, обаче, не изключва установеното от свидетелските показания разстройство на здравето. Съдът кредитира тези свидетелски показания, не само като неопровергани от насрещни доказателства, но и поради наличието на обоснована и логическа връзка между естеството на незаконосъобразното действие и твърдените последвали вреди. От всичко изложено до тук, следва да се приема за установено по делото, че от отменените незаконни действия ищецът е изживял твърдените неимуществени вреди /болки и/или страдания/.

След като се установиха материално-правните предпоставки за ангажиране на отговорността на ответната администрация, съдът преценява размера на обезщетението за претърпените от ищцата неимуществени вреди. Съдът преценява размера на вредите по реда на чл. 52 от ЗЗД – по справедливост, и като взема предвид фактите по делото във връзка с определянето на еквивалентен размер, като израз на справедливост. Така, като взе предвид установените в обстоятелствената част от решението вид неимуществени вреди на ищеца, като взе предвид и факта че тези именно неимуществени вреди са причинени от орган, чиито правомощия са да осигурява защита на основани неимуществени права на гражданите, които права са засегнати от неизпълнението на тези правомощия, съдът приема размера от 2 000 лв. като имуществен еквивалент на претърпените неимуществени вреди. Съдът взема предвид относително краткия период на нарушението – 20 мин, за да намали обезщетението до посочения размер. Или, искът по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ следва да се уважи до размера от 2 000 лв. и отхвърли в останалата част до пълния предявен размер от 5 300 лв.

Претенцията за лихва върху присъдената сума, считано от заявената дата 13.03.2019 г., като последица от уважаването на иска, следва да се уважи. Това е така, доколкото отговорността на ответника е деликтна, а съгласно чл. 84, ал. 3 от ЗЗД при деликт забавата е от извършването му и без покана. Посочената дата 13.03.2019 г. следва деликта, поради което считано от нея следва да се присъди законна лихва.

В заключение следва да се посочи, че е неоснователно възражението на ответника за изтекла погасителна давност. Съгласно разпоредбата на § 1 от ЗР на ЗОДОВ във вр. чл. 110 от ЗЗД, процесното вземане за вреди се погасява с изтичането на 5 г. давност. Съгласно чл. 114 от ЗЗД, давността тече от изискуемостта, която при деликтите е от извършването им съответно от откриването на делинквента. Следователно, в случая давността тече от 12.03.2019 г. и би изтекла на 12.03.2024 г. – един ден преди подаване на исковата молба на 13.03.2024 г. /срокът е изчислен по реда на чл. 72 от ЗЗД/. Съгласно разпоредбата на чл. 115, ал. 1, б. „ж“ от ЗЗД, обаче, давност не тече, докато трае съдебният процес относно вземането. Такъв процес е този по установяване на незаконосъобразността на административното действие, който се е развил по горепосочените съдебни решения № 2467/04.07.2022 г. по а.н.д. № 5863/2022 г. на СРС, 115-ти с-в, оставено в сила с решение № 3856/12.06.2023 г. по адм.д. № 520/2023 г. на АССГ, 15-ти касационен с-в. Поради това че вземането на ищеца е с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, една от кумулативно изискуемите предпоставки за възникване на претенцията за обезщетение е претендираните вреди да са причинени от незаконосъобразен административен акт. Независимо дали оспорването на административния акт е съединено с иск по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ или е предявено в отделно производство, отмяната, респ. обявяването за нищожен на административния акт, причинил вредите, е предпоставка както за допустимостта на

иска съгласно чл. 204, ал. 1 АПК, така и за неговата основателност. С оглед на това производството по съдебни решения № 2467/04.07.2022 г. по а.н.д. № 5863/2022 г. на СРС, 115-ти с-в, оставено в сила с решение № 3856/12.06.2023 г. по адм.д. № 520/2023 г. на АССГ, 15-ти касационен с-в, представлява съдебен процес относно вземането по смисъла на чл. 115, ал. 1, б. "ж" ЗЗД. Този процес е задължителна предпоставка, за да възникне претенцията за вреди от незаконосъобразен административен акт. Поради това по време на срока на неговото времетраене давност не тече, от което следва, че общият петгодишен давностен срок се удължава със срока, през който производството по делото е продължило. /В тази насока решение № 856/26.01.2015 г. по адм. д. № 11916/2014 г. ВАС/.

На основание чл. 143, ал. 1 от АПК, на ищеца следва да се присъдят деловодни разноски в размер на 3,77 лв. за ДТ.

На основание чл. 143, ал. 3 от АПК, на ответника следва да се присъдят деловодни разноски в размер на 62,26 лв. за възнаграждение за юрисконсулт.

На основание чл. 9а, ал. 2 от ЗОДОВ във вр. чл. 143, ал. 1 във вр. чл. 144 от АПК във вр. чл. 77 от ГПК ответникът следва да бъде осъдена да заплати на АССГ сумата от 200,61 лв. за експертиза.

На основание чл. 9а, ал. 2 от ЗОДОВ във вр. чл. 143, ал. 3 във вр. чл. 144 от АПК във вр. чл. 77 от ГПК ищецът следва да бъде осъдена да заплати на АССГ сумата от 331,20 лв. за експертиза.

Въз основа на гореизложеното, съдът

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА ответника ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ОХРАНА“ ПРИ МИНИСТРЕСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО, адр. [населено място], [улица], ет. 3 да заплати на ищеца Д. С. Д., ЕГН: [ЕГН], адр. [населено място], [улица], на основание чл.1, ал. 1 от ЗОДОВ, сумата от 2 000 лв., ведно със законната лихва, считано от 13.03.2019 г., до окончателното изплащане на сумата, като отхвърля иска в останалата част до пълния предявен размер от 5 300 лв.

ОСЪЖДА ответника ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ОХРАНА“ ПРИ МИНИСТРЕСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО, адр. [населено място], [улица], ет. 3 да заплати на ищеца Д. С. Д., ЕГН: [ЕГН], адр. [населено място], [улица], на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, сумата от 3,77 лв. деловодни разноски.

ОСЪЖДА ищеца Д. С. Д., ЕГН: [ЕГН], адр. [населено място], [улица] да заплати на ответника ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ОХРАНА“ ПРИ МИНИСТРЕСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО, адр. [населено място], [улица], ет. 3, на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, сумата от 62,26 лв. деловодни разноски.

ОСЪЖДА ответника ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ОХРАНА“ ПРИ МИНИСТРЕСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО, адр. [населено място], [улица] № 2, ет. 3 да заплати на АССГ, на основание чл. 9а, ал. 2 от ЗОДОВ във вр. чл. 143, ал. 1 във вр. чл. 144 от АПК във вр. чл. 77 от ГПК, сумата от 200,61 лв. деловодни разноски.

ОСЪЖДА ищеца Д. С. Д., ЕГН: [ЕГН], адр. [населено място], [улица] да заплати на АССГ, на основание чл. 9а, ал. 2 от ЗОДОВ във вр. чл. 143, ал. 3 във вр. чл. 144 от АПК във вр. чл. 77 от ГПК, сумата от 331,20 лв. деловодни разноски.

Решението подлежи на обжалване от страните, пред Върховен административен съд, в четиринадесетдневен срок от съобщението, че е изготвено.

